

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Salvem l'etimologia!
Curs (nivell educatiu)	Segon de batxillerat
Matèria/Àmbit ²	Llengua i Cultura Gregues

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències específiques. ([Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat. Article 7 \(Elements del currículum\), punt 1, apartat e](#))

² Agrupació de matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?³ Quin repte planteja?⁴

La biblioteca de l'institut ha patit una inundació i una gran part de llibres s'ha perdut. Un d'aquests és el diccionari etimològic que explica l'origen de les paraules. Com a alumnat de grec voleu demostrar la importància de conèixer la provinença de les paraules i convèncer la persona responsable de la biblioteca de l'institut que es torni a comprar per la importància del grec en el nostre vocabulari del dia a dia i, sobretot, en les paraules que utilitzeu en les diverses matèries.

Des de la biblioteca s'ha organitzat un concurs de cartells per triar quins llibres es tornaran a comprar.

Elaboreu el vostre cartell amb un mapa conceptual digital (Lucidchart, Canva, Genially o similars) relacionant totes les paraules que heu triat a partir de l'ètim λόγος.

³ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁴ Repte: tema d'interès plantejat per l'alumnat, observació d'un fenomen, polèmica o controvèrsia entorn d'un fet, informació que crida l'atenció a la ciutadania, problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat, pregunta sobre un element de la realitat, recerca a partir d'un element investigable, necessitat plantejada per un agent extern, dilema que cal comprendre, manifestació artística, etc.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Matèria</u>
Competència 2 Distingir els ètims i formants grecs presents en el lèxic d'ús quotidià, identificant els canvis semàntics que hagin tingut lloc i establint una comparació amb la llengua d'ensenyament i altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	Llengua i Cultura Gregues

TRACTAMENT DELS TRES COMPONENTS TRANSVERSALS⁵ DE LES COMPETÈNCIES CLAU DEL BATXILLERAT

- Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges: decidir quin vocabulari caldrà seleccionar de les diferents matèries que s'estudia al batxillerat per relacionar-ho amb els seus ètims grecs.
- Gestió i comunicació de la informació: establir una relació lògica entre el vocabulari seleccionat.
- Judici i pensament crític: saber destacar la importància del vocabulari tot entenent-ne l'origen i el significat.

⁵ Components transversals de les competències clau: la resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges, la gestió i comunicació de la informació i el pensament crític.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge⁶ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació⁷ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT ⁸
1. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús específic i poc freqüent i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat, aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants grecs, tot atenent els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc, per tal de millorar la precisió lèxica en la llengua o llengües d'ús habitual de l'alumne o alumna. (CE 2)	1. Seleccionar vocabulari tècnic i específic de les matèries del batxillerat deduint-ne el significat etimològic.
2. Explicar la relació del grec amb les llengües modernes més enllà de les llengües oficials de Catalunya, utilitzant amb iniciativa estratègies i coneixements de les llengües i els llenguatges que formen el repertori de l'alumnat, amb l'objectiu d'apreciar la continuïtat de la llengua grega fins als nostres dies en molts idiomes moderns.(CE 2)	2. Descriure el significat etimològic del vocabulari seleccionat.
3. Analitzar críticament i denunciar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal per ajudar a crear una societat més tolerant i integradora. (CE 2)	3. Posar en evidència, amb el mapa conceptual elaborat, l'evolució dels ètims grecs i veure'n l'aplicació al vocabulari tècnic actual.

⁶ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁷ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

⁸ El context ha d'incloure les condicions en què s'hauran d'evidenciar els aprenentatges.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Matèria</u>
1	Domini i ús correcte del lèxic grec, així com dels procediments bàsics de composició i derivació en la formació de paraules gregues, de lexemes, sufixos i prefixos d'origen grec en el lèxic d'ús comú, del significat i de la definició de paraules d'ús comú en la llengua d'ensenyament a partir dels seus ètims grecs, de la influència del grec en l'evolució de la llengua d'ensenyament i de la resta de llengües que formen el repertori lingüístic individual de l'alumnat, a partir del lèxic que aparegui en les frases o textos traduïts a classe, per tal que la traducció i l'estudi de les etimologies d'origen grec presents en les llengües de l'alumnat es complementin mútuament	Llengua i Cultura Gregues
2	Assimilació d'unes tècniques bàsiques per a l'elaboració de famílies lèxiques i d'un vocabulari bàsic grec de freqüència.	Llengua i Cultura Gregues
3	Foment de l'interès i la curiositat de l'alumnat per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació, prenent novament com a base els textos o frases traduïts ja sigui de manera autònoma o sota l'orientació de l'ensenyant.	Llengua i Cultura Gregues
4	Desvetllament en l'alumnat d'una actitud de respecte per totes les llengües i acceptació de les diferències culturals de la gent que les parla com a element enriquidor de la pròpia personalitat.	Llengua i Cultura Gregues
5	Maneig adequat de les eines analògiques i digitals per a l'aprenentatge de la llengua grega clàssica.	Llengua i Cultura Gregues

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar?, quins tipus d'agrupament realitzarem?, quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

Es treballarà en parelles o en grups de tres. Després de plantejar el repte de la situació d'aprenentatge, l'alumnat ha de resoldre'l.

En primer lloc, ha de comprendre el significat del terme *ètim* i aprendre a fer derivacions de mots. A partir d'aquí, caldrà que es fixi en el vocabulari tècnic i específic de les matèries que es cursen al batxillerat i veure com es pot interrelacionar a partir de l'ètim *λόγος* per elaborar un mapa conceptual digital amb tots aquests termes connectats.

Per dur a terme tota la situació d'aprenentatge caldrà utilitzar l'ordinador.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	<ul style="list-style-type: none">- Presentació de la situació d'aprenentatge.- Què és un ètim?- Sabem formar nous mots a partir de la derivació i la composició?	30 minuts
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	<ul style="list-style-type: none">- Seleccionar vocabulari tècnic i específic de les matèries del batxillerat.- Descriure l'origen etimològic del vocabulari seleccionat.	1 hora 1 hora
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	<ul style="list-style-type: none">- Relacionar el vocabulari seleccionat a partir dels ètims que comparteixen.	1 hora
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	<ul style="list-style-type: none">- Elaborar el mapa conceptual amb el vocabulari, els ètims que el formen i el seu significat.	3 hores

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁹

- Es facilita la col·laboració entre l'alumnat plantejant les activitats de forma col·laborativa.
- S'anticipen els sabers que s'han d'aprendre i en permet la reflexió per facilitar el desenvolupament posterior de les activitats.
- Es clarifiquen les tasques que cal dur a terme en cada activitat.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹⁰ O INTENSIVS¹¹

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

⁹ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tots els alumnes. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als i les alumnes estratègies per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹⁰ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹¹ Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.